

30 Medi 2020

Annwyl Aelod

Adolygiad Teilwredig a thangyllido'r Llyfrgell

Yn gynharach heddiw fe gyhoeddodd Llywodraeth Cymru ddatganiad ar y cyd gyda'r Llyfrgell Genedlaethol yn ymwneud â'r Adolygiad Teilwredig a wnaed yn ddiweddar ar y Llyfrgell.

Mae'r Llyfrgell yn croesawu prif argymhelliad yr Adolygiad, sy'n galw ar Lywodraeth Cymru i roi sylw brys i anghenion ariannol presennol y Llyfrgell.

Mae'r sefyllfa ariannol bresennol yn ddifrifol, ac os anwybyddir argymhellion yr Adolygiad fe fydd yr argyfwng presennol yn arwain at weithredu nifer o fesurau niweidiol i fantoli'r gyllideb yn y tymor hir. Gall hyn olygu lleihau ein gweithlu a diswyddo hyd at 30 o aelodau o staff. Byddai oblygiadau hyn i'r Llyfrgell, Aberystwyth a Cheredigion yn un ddifrifol a niweidiol.

Heb os, canlyniad tangyllido systemig Llywodraeth Cymru dros nifer o flynyddoedd sy'n gyfrifol am y sefyllfa bresennol, ac y mae'r Adolygiad Teilwredig yn mynegi pryder mawr ynghylch dyfodol y Llyfrgell Genedlaethol gan nodi'n glir iawn nad yw'r sefyllfa bresennol yn gynaliadwy. Mae'r Llyfrgell wedi profi gostyngiad o 40% yn ei grant cynnal: nid yw hynny'n wir am sefydliadau cenedlaethol eraill.

Mae pandemig Covid-19 wedi gwaethygu sefyllfa ariannol y Llyfrgell Genedlaethol. Bydd ein grant cymorth yn cael ei dorri o £200K eleni, ac fe allwn fod yn dioddef toriadau pellach yn ystod y flwyddyn. Mae'r Llyfrgell Genedlaethol yn llawn sylweddoli'r heriau ariannol sy'n wynebu Llywodraeth Cymru o ganlyniad i'r pandemig, fodd bynnag roedd y Llywodraeth yn ymwybodol iawn o sefyllfa ariannol beryglus y Llyfrgell Genedlaethol cyn i'r pandemig ymddangos.

Mae'r Llyfrgell angen £1.445M ychwanegol yn ei llinell refeniw Cymorth Grant ar gyfer 2021/22 ac adfer y grant cynnal a chadw'r a ddiplannodd yn llwyr o'n cyllideb yn 2016-17 ac sydd ei angen i gynnal a chadw'r adeilad a sicrhau iechyd a diogelwch ein staff a'n darllenwyr.

Dear Member

Tailored Review and underfunding by Welsh Government

Earlier today the Welsh Government issued a joint statement with the National Library of Wales in relation to a Tailored Review on the Library which has been completed recently.

The National Library has welcomed the main recommendation of the Review which asks the Welsh Government to give urgent attention to the Library's current financial needs.

The Library is in a very precarious financial position, and if the recommendations of this review are ignored the current crisis will lead to the implementation of a number of damaging measures to balance the budget in the long term, including the real possibility of having to reduce our workforce by up to 30 members of staff. The implications of having to take such drastic measure would have a devastating effect on the Library, Aberystwyth and Ceredigion.

Without doubt, the Library's current financial position is the result of systematic historic underfunding by Welsh Government, and the Tailored Review sees the current unsustainable position the Library finds itself in as a real threat to the future of the organisation. The Library has seen a 40% reduction in its Grant in Aid: this is not the case as regards to other national organisations.

The Covid-19 pandemic has worsened the National Library's financial situation. This year's Grant in Aid has already been cut by £200k, and we may well have to endure further cuts during the year. The Library fully realises the financial challenges facing Welsh Government as a result of the pandemic, however the Government was very much aware of our perilous financial position before the pandemic appeared.

The Library needs an additional £1.445M in its Grant in Aid baseline for 2021-22 and the reinstating of the capital grant it last received in 2016-17, which it desperately needs for maintaining the building and for securing the health and safety of our staff and readers.

Yn gywir iawn

Pedr ap Llwyd
Prif Weithredwr a Llyfrgellydd/
Chief Executive and Librarian